

Sygn. akt I CZ 129/07

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Maria Grzelka (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z wniosku J. B. i M. B.

przy uczestnictwie N. B. i in. ,

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 listopada 2007 r.,

zażalenia wnioskodawców na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 23 listopada 2006 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w W. odrzucił, jako nieopłaconą, apelację wnioskodawców wniesioną w ich imieniu przez adwokata w dniu 9 maja 2006 r. Sąd Okręgowy uznał, że w rozpoznawanej sprawie znajdował zastosowanie art. 130² § 3 k.p.c.

W zażaleniu wnioskodawcy zarzucili w/w postanowieniu naruszenie art. 149 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167, poz. 1398) oraz art. 14 ust. 3 i 100 ust. 2 wskazanej ustawy w zw. z art. 130² § 3 k.p.c. Podnieśli, że w postępowaniu międzyinstancyjnym miały zastosowanie przepisy poprzednio obowiązującej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pod rządami której, jako zwolnieni od kosztów sądowych, nie mieli obowiązku uiszczenia opłaty podstawowej. Ponadto, wskazali, że w świetle orzeczeń Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r. III CZP 110/06 i z dnia 28 listopada 2006 r. III CZP 98/06 ich pełnomocnik także w świetle nowej ustawy nie miał obowiązku uiszczenia opłaty podstawowej bez wezwania w sytuacji, gdy w apelacji zawarty był wniosek o zwolnienie od kosztów i Sąd Rejonowy ten wniosek rozpoznał. Wprawdzie wniosek został oddalony ze względu na wynikającą z wcześniej udzielonego zwolnienia jego bezprzedmiotowość, ale wnioskodawcy nie mieli pewności, czy uprzednie zwolnienie od kosztów obowiązuje także w postępowaniu drugoinstancyjnym ponieważ postanowienie o zwolnieniu od kosztów nie było w pełni jasne. Umieszczenie w apelacji wniosku o zwolnienie nie może stanowić przyczyny odrzucenia apelacji i tym samym zamknięcia drogi do dochodzenia praw w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wbrew stanowisku skarżących, obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej od apelacji, wniesionej od postanowienia Sądu Rejonowego w W. z dnia 13 kwietnia 2006 r. miał swoje źródło w art. 10 w zw. z art. 11 i 14 ust. 2 oraz art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Skoro bowiem postępowanie w rozpoznawanej sprawie zostało wszczęte przed dniem 2 marca 2006 r. to dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych, które nie przewidywały opłaty podstawowej, miały zastosowanie tylko do czasu zakończenia

postępowania w pierwszej instancji, natomiast do postępowania międzyinstancyjnego oraz apelacyjnego należało stosować przepisy ustawy nowej, w tym - dotyczące samej instytucji opłaty podstawowej jak i obowiązku jej uiszczenia przy wnoszeniu pisma podlegającego opłacie w wysokości stałej oraz rygoru przewidzianego w art. 130² § 3 k.p.c. (por. uchwałę SN z dnia 21 listopada 2006 r. III CZP 76/06 – OSNC 2007, nr 7-8, poz. 100, postanowienie SN z dnia 28 czerwca 2006 r. III CZ 36/06 - OSNC 2007, nr 1, poz. 19 i uchwałę SN z dnia 22 listopada 2006 r. III CZP 86/06 - OSNC 2007, nr 7 – 8, poz. 107).

Wnioskodawcy zostali zwolnieni od kosztów sądowych na mocy postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 18 kwietnia 2005 r. Wobec tego, że wnioski o zwolnienie ani orzeczenie Sądu nie zawierały jakiegokolwiek ograniczenia co do przedmiotu zwolnienia (w części - kwotowo lub w części - odnośnie do rodzaju opłaty lub etapu postępowania) nie mogło być wątpliwości, że zwolnienie obejmowało także postępowanie apelacyjne. Stosownie do art. 14 ust. 2 w zw. z art. 100 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych z dnia 28 lipca 2005 r. apelacja wnioskodawców podlegała opłacie podstawowej. Wnoszący ją adwokat miał obowiązek zadbać o jej uiszczenie bez wezwania przy wnoszeniu a skoro tego nie uczynił apelacja podlegała odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c., co Sąd Okręgowy ocenił trafnie.

Bez znaczenia była okoliczność, że Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 17 maja 2006 r. oddalił zamieszczony w apelacji wniosek o zwolnienie od kosztów. Wniosek ten był bezprzedmiotowy w związku z czym postępowanie wywołane jego wniesieniem jako zbędne powinno być umorzony na podstawie art. 355 § 1 w zw. z art. 361 k.p.c. Bezprzedmiotowość wniosku dostrzegł Sąd Rejonowy i na tej podstawie orzekł a jedynie oczywiście błędnie nadał swemu orzeczeniu formułę charakterystyczną dla rozstrzygnięć merytorycznych. Z tego błędu Sądu Rejonowego nie wynika jednak, że co do opłaty podstawowej wnioskodawcy znajdowali się w sytuacji tożsamej ze stanem faktycznym jaki legł u podstaw uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2006 r. III CZP 98/06 (OSNC 2007, nr 9, poz. 132) oraz uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r. III CZP 110/06 (OSNC 2007, nr 9, poz. 135).

W tamtych sprawach skarżący wcześniej nie byli zwolnieni przez sąd od kosztów sądowych; ich wnioski w tym przedmiocie zawarte w apelacji podlegały merytorycznemu rozpoznaniu, w związku z czym, nie można było uznać, że apelacje były pismami podlegającymi opłacie podstawowej lub innej już w chwili ich wnoszenia.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).